

Starostlivosť o nôž z uhlíkovej ocele

Nože z uhlíkovej ocele majú dlhú tradíciu a sú cenené pre svoju schopnosť udržať ostrie. Ich nevýhodou je však vyššia náchylnosť na koróziu. Správna starostlivosť preto vyžaduje niekoľko jednoduchých návykov, ktoré pomôžu udržať nôž v dobrom stave po mnoho rokov.

Čistite nôž po každom použití

Po použití noža z uhlíkovej ocele je dôležité odstrániť z čepele všetky nečistoty alebo zvyšky potravín. Čepel umyte teplou vodou s jemným čistiacim prostriedkom alebo mydlom a mäkkou hubkou či handričkou. Nôž nikdy nenechávajte dlho namočený. Po umytí ho dôkladne osušte čistou utierkou.

Pri práci s potravinami je vhodné mať poruke jednu vlhkú a jednu suchú handričku. Vlhkou handričkou možno priebežne odstrániť zvyšky a suchou čepel ihneď osušiť. Tento návyk je obzvlášť dôležitý pri práci s kyslými potravinami, ako sú cibuľa alebo paradajky.

Patina nie je hrdza

Uhlíková ocel počas používania prirodzene mení farbu. Na čepeli sa postupne vytvára sivá až čierna vrstva označovaná ako patina. Ide o prirodzenú formu oxidácie, ktorá môže pomôcť chrániť ocel pred vznikom deštruktívnej hrdze. Patina je preto bežnou a žiaducou súčasťou používania noža z uhlíkovej ocele.

Všeobecne platí: sivá alebo čierna = patina, červená alebo oranžová = hrdza. Patina môže časom tmavnúť najmä pri používaní noža na kyslé potraviny alebo mäso. Každá čepel tak môže získať jedinečný vzhľad.

Olejovanie čepele

Uhlíková ocel je citlivá na vlhkosť, preto je vhodné čepel pravidelne chrániť tenkou vrstvou oleja. Na nože používané pri príprave potravín použite potravinársky olej vhodný na tento účel. Naneste niekoľko kvapiek na čistú mäkkú handričku a rovnomerne ich rozotrite po celej čepeli. Prebytočný olej zotrite.

Pravidelné olejovanie je obzvlášť dôležité počas prvých mesiacov používania a v prostredí s vyššou vlhkosťou. Cieľom je obmedziť pôsobenie vlhkosti a zabrániť vzniku červenej hrdze, pričom prirodzená patina môže naďalej vznikať.

Skladovanie

Nôž z uhlíkovej ocele skladujte vždy čistý a dokonale suchý. Nikdy ho neukladajte do puzdra alebo zásuvky, ak je na čepeli vlhkosť. Vlhkosť uzavretá pri čepeli môže výrazne urýchliť vznik hrdze.

Nôž skladujte tak, aby sa čepel nedostávala do kontaktu s ostatnými nástrojmi alebo tvrdými povrchmi. Vhodné je použitie stojana, magnetickej lišty alebo puzdra určeného na bezpečné uloženie noža.

Ako odstrániť hrdzu

Ak sa na čepeli napriek tomu objaví hrdza, nie je potrebné nôž považovať za zničený. Hrdzu možno odstrániť vhodným jemným čistiacim alebo abrazívnym prostriedkom určeným na tento účel. Postupujte vždy opatrne a používajte čo najšetrnejšiu metódu, aby nedošlo k zbytočnému poškodeniu povrchu čepele.

Pri odstraňovaní hrdze je vhodné dávať pozor aj na patinu. Cieľom nie je odstrániť všetko zafarbenie čepele, ale iba aktívnu hrdzu. Po odstránení hrdze nôž umyte, dôkladne osušte a znovu zľahka naolejujte.

Brúsenie a obťahovanie

Na zachovanie ostrosti noža je nevyhnutné pravidelné brúsenie a obťahovanie. Na obnovenie ostria použite brúsny kameň alebo vhodný systém na brúsenie nožov. Obťahovanie pomocou ocielky alebo obťahovacieho remeňa pomôže udržiavať ostrie medzi jednotlivými brúseniami.

Dodržiavajte vhodný uhol brúsenia pre konkrétny nôž a postupujte podľa odporúčaní výrobcu.

Zaobchádzajte s nožom opatrne

Nôž používajte iba na činnosti, na ktoré je určený. Nepoužívajte ho na páčenie, krútenie, sekanie tvrdých materiálov ani na iné činnosti, ktoré môžu nadmerne namáhať čepeľ alebo ostrie. Na náročnejšie práce používajte špecializované nástroje.

Prečo si vybrať nôž z uhlíkovej ocele?

Starostlivosť o nôž z uhlíkovej ocele vyžaduje o niečo viac pozornosti než starostlivosť o bežný nerezový nôž, ale odmenou je výborná schopnosť udržať ostré ostrie a charakteristický vzhľad čepele, ktorý sa počas používania postupne mení.

Patina, ktorú nôž získava, je záznamom jeho používania a prirodzenou súčasťou života uhlíkovej ocele. Pri správnom čistení, dôkladnom vysušovaní, pravidelnom olejovaní a rozumnom skladovaní môže nôž z uhlíkovej ocele spoľahlivo slúžiť po mnoho rokov a stať sa nástrojom, ktorý môže byť používaný a odovzdávaný po generácie.